

Asia: VN/28373/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Gynekologinen potilasjärjestö Korento ry kiittää mahdollisuudesta lausua sairausvakuutuslain muuttamisesta.

Ehdotetuilla lakimuutoksilla toteutetaan hallitusohjelman mukaista uutta Kela-korvausmallia. Tavoitteena on kohdentaa kertaluonteista rahoitusta perusterveydenhuollon akuuttien hoitojonojen purkuun. Korento näkee hoitojonojen purun hyvänä tavoitteena, koska tällä hetkellä hoitoonpääsyn viivästyminen vaikeuttaa monen gynekologisen sairauden tai oireyhtymän kanssa elävän mahdollisuuksia saada tarvitsemaansa hoitoa.

Esityksessä on huomioitu naistentautien ja synnytysten erikoislääkärin käynnit, jotka olisivat Kela-korvattavia ilman lähetettä poiketen suurimmasta osasta erikoislääkärikäyntejä. Uudistukselle varatun rahoituksen kautta näiden palvelujen korvauksen taso tulisi nousemaan nykyisestä. On erittäin tärkeää, että gynekologikäynnit on huomioitu esityksessä. Moni hakeutuu gynekologiseen hoitoon yksityiselle sektorille ja Kela-korvaus helpottaa siitä johtuvaa taloudellista taakkaa.

Korento haluaa muistuttaa, että monelle syy hakeutua yksityisiin terveyspalveluihin on se, että gynekologisen hoidon saatavuus sekä gynekologisten sairauksien ja oireyhtymien tuntemus on julkisissa terveyspalveluissa aivan liian heikolla tasolla. Esimerkiksi endometriosin diagnoosiviiveet ovat keskimäärin 6-9 vuotta ja Korennon kyselyissä toistuvat negatiiviset kokemukset siitä, ettei gynekologisia oireita ja gynekologista kipua ole otettu terveydenhuollossa tosissaan.

Esitetty lakimuutos helpottaa yksityisen gynekologisen hoidon aiheuttamia kustannuksia, mutta ei edelleenkään tee gynekologisesta hoidosta yhdenvertaisesti kaikkien sitä tarvitsevien saavutettavaa.

Diagnoosiviiveet eivät myöskään todennäköisesti lyhene, koska moni ohjautuu kuitenkin jatkotutkimuksiin julkisiin palveluihin. Hoito ja tutkimukset myös vaativat usein moniammatillista yhteistyötä.

Korento pitää julkisen gynekologisen hoidon vahvistamista ensisijaisena tapana puuttua diagnoosiviiveisiin ja hoidon laadun ongelmakohtiin. Tämä uudistus ei saa johtaa siihen, ettei gynekologisen hoidon saatavuutta julkisissa palveluissa paranneta samanaikaisesti. Yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi on myös tärkeää luoda valtakunnallisia suosituksia gynekologiseen hoitoon sekä gynekologisen sairauden tai oireyhtymän kanssa elävien hoito- ja palvelupolkuihin.

Lakiehdotuksessa ehdotetaan myös palautettavaksi oikeus sairaanhoidon korvauksiin hedelmöityshoitojen kustannuksista. Korento pitää hyvänä, että myös hedelmöityshoidot huomioidaan esityksessä. On tärkeää, että lapsia toivovia tuetaan monipuolisin keinoin mahdollisuudessa toteuttaa lapsitoiveensa. Syntyvyyden edistämisen on tärkeä kansantaloudellinen tavoite, jota tahattomasti lapsettomien tukeminen edistää.

Gynekologiset sairaudet ja oireyhtymät ovat merkittäviä lapsettomuuden taustatekijöitä. Siksi myös paremmin saatavilla oleva, laadukas gynekologinen hoito ja diagnoosiviiveiden lyhentäminen ovat tärkeä osa lapsettomuuden ennaltaehkäisyä. Lakimuutoksessa esitetään, että hedelmöityshoidot voisivat tulla korvattavaksi sairausvakuutuksesta ainoastaan sairauserusteisesti. Korento kannattaa kaikkien yhdenvertaista mahdollisuutta saada hoitoa eikä kannata sitä, että korvauksen ulkopuolelle rajataan henkilöt, joiden tarve hoidolle on lähtökohtaisesti sosiaalinen eikä lääketieteellinen. Korento yhtyy myös muilta osin Lapsettomien yhdistys Simpukan lausuntoon hedelmöityshoitoja koskevista kohdista.

Haapa-aho Olga
Gynekologinen potilasjärjestö Korento ry